

महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम १९८१,
महाराष्ट्र नागरी सेवा (पदग्रहण अवधी,स्वियेत्तर
सेवा आणि निलंबन, बडतर्फी व सेवेतुन काढुन
टाकणे यांच्या काळातील प्रदाने) नियम १९८१,
महाराष्ट्र नागरी सेवा (सर्वसाधारण सेवा शर्ती)
नियम १९८१, महाराष्ट्र नागरी सेवा (वेतन) नियम
१९८१, महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्ती वेतन) नियम
१९८२ या नियमांमधील शासन स्तरावरून
करण्यात येणाऱ्या कार्यवाही संदर्भातील वा
शासनाला असलेल्या अधिकाराचे विभागीय
आयुक्ताना अधिकार प्रदान करणे.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

शासन निर्णय: क्रमांक डिईएन -२०१८/ प्र.क्र. ३२८/आस्था-१२

बांधकाम भवन, २५ मझबान पथ, फोर्ट, मुंबई ४०० ००१

दिनांक : ३१ ऑगस्ट, २०१८

प्रस्तावना :-

राज्यातील जिल्हा परिषदेचे कर्मचारी हे स्वायत्त संस्थेचे कर्मचारी आहेत. त्यांच्या सेवाविषयक बाबींसाठी राज्य शासनाने, शासकीय कर्मचाऱ्यांना लागू असलेले महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम जिल्हा परिषद कर्मचाऱ्यांना १९८४ पासून लागू केलेले आहेत. यासाठी राज्य शासनाने महाराष्ट्र जिल्हा परिषद (जिल्हा सेवा) नियम १९६८ तयार केलेला आहे. या नियमानुसार खालील महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम जिल्हा परिषद कर्मचाऱ्यांना लागू केलेले आहे.

- १) महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम १९८१,
- २) महाराष्ट्र नागरी सेवा(पदग्रहण अवधी,स्वियेत्तर सेवा आणि निलंबन, बडतर्फी व सेवेतुन काढुन टाकणे यांच्या काळातील प्रदाने) नियम १९८१,
- ३) महाराष्ट्र नागरी सेवा (सर्वसाधारण सेवाशर्ती) नियम १९८१,
- ४) महाराष्ट्र नागरी सेवा(वेतन) १९८१,
- ५) महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्ती वेतन) नियम १९८२

सदरचे नियम जसेच्या तसे लागू करताना ते योग्य तो त्या फेरफारसह लागू करण्यात आलेले आहेत. असे असले तरी बऱ्याच नियमांमध्ये काही तरतुदी अशा आहेत की, ज्यामध्ये शासन स्तरावरून मान्यता देण्याची वा शासनाकडून अभिप्राय देण्याची आवश्यकता नमूद केलेली आहे.

वास्तविक, महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा जिल्हा सेवा नियम १९६७ अंतर्गत तसेच महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम १९६१ मधील तरतुदी नुसार जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांचे नियुक्ती प्राधिकारी हे संबधित जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी असतात. तसेच महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा जिल्हा सेवा नियम १९६८ च्या नियमातील नियम ३,४,५,६, ७ व ८ खाली नमूद केलेल्या बाबींवर निर्णय घेण्यासाठी नियम १० अन्वये विभागीय आयुक्तांना अधिकार प्रदान केलेले आहेत.

असे असले तरी, बऱ्याच प्रकरणात शासन स्तरावरून अभिप्राय मागितले जातात तसेच सुरुवातीच्या परिच्छेदात स्पष्ट केल्यानुसार वरील नियमामध्ये जे अधिकार शासनाकडे आहेत वा ज्या नियमात शासनाच्या मान्यतेची आवश्यकता आहे, अशी वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांच्या सेवाविषयक बाबींची प्रकरणे वरील नियमातील तरतुदीनुसार शासनाकडे पाठविली जातात. वास्तविक शासनाकडे, जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांच्या सेवाविषयक बाबींची प्रकरणे येणे अपेक्षित नाही. तरी देखील मोठ्या प्रमाणात अशी प्रकरणे शासनाकडे प्राप्त होतात. सर्व साधारणपणे शासनाकडे धोरणात्मक बाबींवर निर्णय घेतले जातात. त्यामुळे अशी प्रकरणे शासनाकडे पाठविणे अथवा येणे उचित नाही. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद (जिल्हा सेवा) १९६८ नियम १० नुसार शासनाचे अधिकार आता विभागीय आयुक्तांना बहाल केले असल्यामुळे शासनाकडे धोरणात्मक मुद्द्यांव्यतिरिक्त अन्य मुद्द्यांवर कोणतेही प्रकरण येणे अपेक्षित नाही.

वरील परिच्छेदाच्या सुरुवातीस स्पष्ट केल्यानुसार जे महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम जिल्हा परिषदेच्या कर्मचाऱ्यांना लागू केले आहे त्यातील कोणत्या नियमातील/ उपनियमातील तरतुदी मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांना शासनास प्रकरण पाठविण्यास भाग पाडतात ते नियम/ उपनियम दुरुस्त करणे आवश्यक आहे. त्या नियमानुसार शासनाकडे असलेले अधिकार संबंधित विभागीय आयुक्तांना बहाल करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी जिल्हा परिषदेच्या कर्मचाऱ्यांना लागू केलेल्या महाराष्ट्र नागरी सेवा नियमातील नेमक्या कोणत्या तरतुदी आहेत. ज्यामुळे मुख्य कार्यकारी अधिकारी शासनाकडे प्रकरण अभिप्रायार्थ पाठवितात त्याचा अभ्यास करणे आवश्यक आहे ते नियम/ उपनियम खालील शासनाचे अधिकार विभागीय आयुक्तांना बहाल करण्याकरिता अभ्यासगट नेमणे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन निर्णय :-

यासाठी वरील पाचही नियमातील कोणत्या पोटनियमान्वये प्रकरणे शासनाकडे मान्यतेसाठी व अभिप्रायासाठी पाठविली जातात त्यांचा अभ्यास करून शिफारस करण्यासाठी खालील तज्ञ अधिकाऱ्यांची त्यांच्या नावासमोर दर्शविलेल्या नियमास अनुसरून सुधारणा/ दुरुस्ती सुचविण्याकरीता नियुक्ती करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	अधिकाऱ्यांची नावे	नियम
१	श्री.ज्ञानेश शिंदे, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी	महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम १९८१
२	श्री. माणिक दिवे, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी	महाराष्ट्र नागरी सेवा(पदग्रहण अवधी,स्वियेत्तर सेवा आणि निलंबन, बडतर्फी व सेवेतुन काढुन टाकणे यांच्या काळातील प्रदाने) नियम १९८१,
३	श्री मित्रगोत्री, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, पुणे	महाराष्ट्र नागरी सेवा (सर्वसाधारण सेवा शर्ती) नियम १९८१,
४	श्री.पारस बोध्रा, उपायुक्त (आस्था)औरंगाबाद	महाराष्ट्र नागरी सेवा (वेतन) १९८१
५	श्री बनकर, उपायुक्त (आस्था) नाशिक	महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्ती वेतन) नियत १९८२

संबंधित अधिकाऱ्यांनी त्यांच्यानावासमोर दर्शविलेल्या नियमांचा सखोल अभ्यास करुन त्या नियमातील कोणत्या तरतुदीनुसार प्रकरणे शासनाकडे पाठविणे बंधनकारक होते ते नियम तपासावेत. तसेच, सदरच्या नियमाखालील शासनाचे अधिकार विभागीय आयुक्तांना प्रदान करण्यासाठी नेमकी काय कार्यवाही करावी याबाबतच्या शिफारशी शासनास २ महिन्यांच्या कालावधीत सादर करव्यात.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०८३११७०६१७७९२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रि.शं.कांबळे)
शासनाचे अवर सचिव

प्रति,

१. मा राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. सर्व मा.मंत्री/मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
५. सर्व मा. संसद सदस्य /विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य
६. मा. मुख्य सचिव
७. प्रबंधक, मूळ शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई
८. प्रबंधक, अपिल शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई
९. प्रबंधक, लाक आयुक्त व उपलोकआयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
१०. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
११. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधानसभा) मुंबई
१२. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधानपरिषद) मुंबई
१३. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई
१४. महालेखापाल(लेखा व अनुज्ञेयता) १, महाराष्ट्र , मुंबई
१५. महालेखापाल(लेखा व अनुज्ञेयता) २, महाराष्ट्र , मुंबई
१६. महालेखापाल(लेखा परीक्षा) १, महाराष्ट्र , मुंबई
१७. महालेखापाल(लेखा परीक्षा) २, महाराष्ट्र , नागपूर
१८. सचिव, राज्य मुख्य माहिती आयुक्त यांचे कार्यालय, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई
१९. प्रबंधक, राज्य मानवी हक्क आयोग, मुंबई ४०० ००१
२०. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचलनालय, मुंबई (५ प्रती प्रसिध्दीकरीता)

२१. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
२२. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
२३. मुख्य लेखा परीक्षक(निवासी लेखे) कोकणभवन, नवी मुंबई
२४. सर्व विभागीय आयुक्त/ सर्व जिल्हाधिकारी
२५. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
२६. बहुजन समाज पार्टी, डी १ अन्सा हटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई १ (५ प्रती)
२७. भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सीडीओ बॅरक नं १, योगेश्वर समोर, वसंतराव भागवत चौक, नरीमन पॉईंट, मुंबई २०(५ प्रती)
२८. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभवन, एस व्ही पटेल रोड, मुंबई ४(५ प्रती)
२९. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, (मार्क्सवादी) महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई १३(५ प्रती)
३०. इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस(आय), टिळक भवन, काकसाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई (५ प्रती)
३१. नॅशनल काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरीमन पॉईंट, मुंबई २१ (५ प्रती)
३२. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर मुंबई २८(५ प्रती)
३३. महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, कृष्णकुंज, एम बी राऊत रोड, शिवाजी पार्क, दादर मुंबई २८ (५ प्रती)
३४. सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव
३५. सर्व मंत्रालयीन विभाग(आस्थापना)
३६. सर्व मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख
३७. ग्राम विकास विभागातील सर्व कार्यासने
३८. निवड नस्ती